

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Explicatio in epistolas et evangelia, quae tot anno cantantur - Cod. Ettenheim-Münster 164

Erndlin, Joachim

[S.l.], 1624-1638

Commentaria in evangelia dominicalia

[urn:nbn:de:bsz:31-114264](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114264)

Evangelium dominicæ 3^æ Adventus, 33

COMMEN

TARIA IN Evangelia dominicalia *

CA P V T I^m Evangelium dominicæ 3^æ

Adventus *

Evangelium hoc desumptum est ex Luc. 21. Evangelium
a. versu 20 usq. ad 34 de re mi. ac contenta dominicæ 1^æ
ad. aut. et fu. Matth. 24. et Marc. 13. initium
sunt hinc quia et Ecclia annu. suu. hinc exor.
ditur.

SYNOPSIS,

Et NEXUS *

Cum. Christus 6° die ante Pascha p. ante cedens
mortem Chri. anno a Chri. nato iuxta Baronium
34 in Bethania apud Lazarum canasæc primo
die 5° scilicet ante Pascha post lacrymas in monte
Olivetæ ex urbe Hierosolymitana processit fuit
triumphans urbem ingressus est, et postquam ibi
stupenda fecit et dixit in templo redijt eodem die
in Bethania die sequenti qui fuit 4ta ante Pascha
post ficut in via arefata redierunt et Hieroso.
lyman ubi n. sine insigni victoria disputatio
res peracta in Pharisa. et Sadducis de rebus q. ha.
bentur Matt. 21. Joa. 12. Marc. 12. Luc. 20. laudatag.

Cap 1
re. concordata e. pte
lenig. sit hoc unum
ip. verba scriptura
accommodatur. off. re.
exemplis Ecclie q.
quodis mod. se rest.
horu. mod. val. p. p.
sanctis. ut evas g. b.
dubia. vel off. re.
alibi scriptura n. p.
rem. h. d. h. e. 3°. abo.
et art. ante cedens
de. ly. et attendens
ria. fidei. trans. d. d.
q. habenda. r. a. o.
vel. constitutione
animi. s. s. Patrum
i. n. infallibilis. est.
die. curanda. et
d. p. t. a. e. q. u. i. p.
i. t. a. t. u. m. o. t. p. o. s.
h. e. e. a. B. a. r. o. n. i. u. s.
l. i. b. r. o. 1°. V. n.
d. i. c. t. i. o. n. u. m. E. v. a. n.
l. e. g. e. n. e. r. e. b. i. b. l. i.
l. o. l. u. i. m. u. s.
p. a. g. e. 20
5 29

Commentaria in Euang. Cap. 5^m

vidua paupercula exiit e templo una cu discipulis
 qui egressi locos conuerterunt in templi Hierosolymita
 ni opinia structura raptiq; tanto stupore fuerunt
 ut plures uel plurima uoce dnu accepere ad Christum
 illuq; compulserit hi uerbis marci ruz appie quales
 lapides, et quales prustura hac occasione y motus Chri
 respondit in hoc edificio n remanserunt lapides super
 lapide, quo responso dato excedit in uerba cu discipu
 li in monte oliueti, quo cu pariter et e regione
 templi conuerteret interrogantibus eu secreto petro
 ioseph et iacobo iuxta ait. Marc. de. 13 q de templo
 q dixerat de q; illu aduentu et consumaone sacali
 iuxta Matt. 24 multa egregia dixit de hi q; futu
 quoru pars magna erant et ea, q; tu in hac
 sa aduentus dominica tu in ultima pte pento
 costu hntur cuius Antia ultima euangelio
 reuimus ad locu suu; illis naa et extenuis
 diu iudicij, eiusq; signa antecedentia.

Quaerita circa sextum

Quaeritur 1° circa uerba haec Erant signa in
 sole quanta illa sunt signa R. et Marc. 13.
 et Matt. 24 haec erant sol obscurabitur Luna
 n dabit lumen, Stella de caelo cadent.
 Quaeritur 2° an aliquo modo sensibilibus ita
 sunt futura in sole. Stella et Luna q; locu
 sunt, qui haec metaphorice de recta d'compa
 ritura ob p'pensionem uehementiam et hoibus
 q; qia fulgere uidebantur laicis, uel de
 hoibus in fannis doloru et tristitia tenebris

signa antea
 delectia antea
 mul die iudi
 cij

Haec so. sibi
 ter fuerit.

Quaerita circa
 reseruari elgant
 80 ad spickel et
 diuina ut cu
 ibidem sum capu
 sibi hnt futu e
 uerba illa p'prie
 uisione hntum
 more spiri tati
 se nec horre
 Quaeitur 3° q
 Hic Chryost. im
 rando uolunt
 modo, q; obscurat
 p' hnt q; obscurat
 uidebitur, q; ya
 qua hnti nant
 obscurata e sum
 nant uel nec hor
 p'nt uel iudi
 comburet null
 lora 21. sicut
 uel q; p'ria
 hntu conuerti
 p' interpositio
 nati obscurat
 uel lora q; iudi
 hnt apparera
 hnt uerant
 hnt uel re
 uel p'prie

Quaerita circa Textum

versatarij eligant uti videtur apud Aug. epila
80 ad Eliphium et Hieron. in hunc locum bio tu
dicendum est ut Origene t 30 in Matt. p. da d. d. d.
ibidem quos sequuntur et coiter reantiores et sen
sibilitate futura esse, ratio talis quod sine absurdo
verba illa p. prie sunt accipi, talis quod hinc per ex
nitione talium effectus sunt colligendi. In
membre spiritualis obtenebrato, lapsusq. nec uideri
fit nec terrere argum. oar solet

Quaeritur 3o. quo modo sint obscuranda silent
Hier. Chrysort. in Matth. et alij in illi fore obscu
randa ex nimio Chri aduenientis splendore eo
modo, quo obscurantur stelle adueniente sole, sed u
tibi talis quod obscurabuntur ante aduentu Christi uti
uidebitur, talis quod terrere alios n. incuterent, quod
quem Chri manifestas incuterent, sicut Origene l. c.
obscuranda i fumo ascendente ex igne accensuro
orbem sed nec hoc p. b. quod hic ignis accendatur
primus post iudicium talis in. hinc spectatores
combureret nullusq. uideret ut timore contra

Textum
Luce 21. Resplendens ignis p. est fore obscuranda
uel p. p. uiam in hunc mundi lamina, uel p. subtra
tionem concursus diuini ad illuminationem uel
p. interpositionem densissima nubis, duo primi
modi obscurandi solis commode conueniunt, postu
rior luxa q. Jodis 2. et Apocalyp 6. sanguinea
di apparitura s. 2. stelle de celo celo cadent
1. apparenter non ipse facit quod sunt obscurandi
2. cadent re ipsa n. q. de illa, quas fixas appellamus
in singulis iuxta Mathematicos sunt longe maiores

obscurabunt
in aliquos ita
male p. uideri
Chri aduenientis
splendore

obscurabunt
pri uideri
nati lumi
ni

Cap. 10
templo sua cu dignitate
in templo Hierosolym
facto stepore fuerunt
u accepit ad Hierosol
uorij affuit quall
causio et motus
causio capid capid
te et uide cal. d. d. d.
reniger et c. uigora
dy et secreto petro
e. de i. q. de tonari
et consumatōe sicut
dixit des hys q. d. d.
ea, q. tal in har
ultima post sent
ma euangelio
naa et extenuat
ita ad acta.

Signa
a R. et Marco
Hoc dicitur Luce
celo cadent.
p. fortibiter ita
et luxa q. d. d.
le extra d. d. d.
menial et hinc
e. legicandis, uel d.
uella trebis

Quasita circa textum.

n° 6. prior sensus magis ad litera' auerit.
 Quasitur 6° q^u sint haec futura et qualia
 duratura sicut ad 2^m Abulensis q. 101. durat aliquot
 dies aut haec horas sic a. erunt sufficiens dies
 signum rei n° 6. futura. Bartradius tom 3. ar
 bitratur duratura p. plures horas, imo dies, eo quod
 credibile sit haec terribilia n^o fore miris durabiles,
 quia fuerint tenebrae Aegyptiaca, q^u ter durarunt
 dies 3. et 2. res inuenta est. ad 7° futura
 ante Chri' aduentu' p^o ipso t.

Preabunt
 Paulo libro
 Chri' aduentu'.

Quasitur 7° circa uerbu' Tunc uidebunt
 filii hois 1° q^u hic 2° cur sic uocetur 3° a uer
 turus sit q^u sit uenturus an sit in hunc mundum
 uenturus. 4° si in hunc mundu' sit uenturus in
 quel' locu' 5° quo tempore. 6° quo modo. 7° in qua
 ffene. 8° ad m. Chri' hic filius Hois dⁱ colligitur
 ex rplⁱci titulo 1° ex contextu ipso 2° ex g^raco t. 4° h^ois
 hic n. rplⁱcem adicit articulum ita ut iuxta
 illud legendum sit. Mul filius illius hois uocat
 a. d. dⁱ in sacris adagis veteris testamenti q^u
 a. t. g^raco attributu' hoc filius Hois Chri' tribuit
 passim significari hoc p. duplicem articulum.
 Quasitur 8° caa sunt ita p. ut significaret hoc ipso Co
 quendi modo se uenire hois a. p. et ab Adamo
 origine' trahere licet sine p^ore ex uirgine sit
 natus ita Nazarius dicit q. de Theolog. et facit
 phrasim scripturae significat. n. dicitur loque' di
 modis et idem quod homo, q^u n. scriptura gene
 ratim filius hois uocat compreh^odit et Adamu'.
 2^a ut significaret nobis ipso noie, q^u misericorditer

8° quatin
 capite
 solatio
 dicitur
 filius
 hois
 2^a

Aduentu'
 inflammatis ophthal
 mibus si tera' d'ualo
 la uerba p. term
 ra confusio, et op
 p^o p^o hanc op^o
 ortu' eo horribili
 motio ubi caepit
 cepit et hoies co
 l' facto op^o sit, n
 et motu' et p^o no
 sonitu' q^u dⁱ test
 t. p^o n^o m. q^u
 ex coel' t. g^raco
 ad m^o orta, ex h
 orbi' imp^o dentia
 uerba uirtutes
 que commotio uer
 ty' timoris et
 m. uel uel ga calo
 motu' nocte uel
 abili habebunt
 futura eius mo
 ara dⁱ uirtute
 uel ga ipsemet dⁱ
 tam dⁱ sic op^o
 a ad tal' terribilia
 sunt q^u et hoc modo
 uirtut' contingere dⁱ
 eris spectabilem n^o
 ali' et a dⁱ uirtute

Evang. Dominica 1^a Adventus

3^a In nobis dignatus fuerat esse. ex citaret q³ vel
 ipsa n^{ra} similitudine ad sui amore. Ita s.
 Aug. l. 2. de consensu Evangelist. 3^a apud
 Mat. in c. 8. ut exemplum p^{ro}ferat humili-
 tatis h^{ic} n. appellat, quia Ch^{ri}stus a se nec et n^{on} ab
 alio appellatur filius hominis magna modestia
 indicat e^{ss}e in scriptura n. hic loquendi modus
 passim vim habet eandem, quae h^{ic} h^{ic} terra
 filii scilicet opprobrium h^{ic} uti pulchre
 p^{ro}bat Prado in Ezech. c. 2. v. 1. quid est homo
 quod memor es eius.

Christus ad se
 deus carnis
 comparabitur.

In quo loco
 ut Christus non
 fuerit.

Ad 3^{am} suar. tom. 2. in 2. p. d. 553 affi-
 matue, p^{ro} tam ex teptu. tum ex iudicio urti
 futuro in quo Christus erit Judex ut videbitur.

Ad 4^{am} ita venturus ut vere et corporaliter
 e^{ss}e in glo^{ria} ampyreo sit descendurus in hunc mundum
 subleuare est contra Orig. l. 2. 24 in Mat. c. 2
 sententia aduentus hunc n^{on} fore corporale sed spi-
 rituale manifestat quae fiat mentibus o^mnium
 iudicandorum sed orig^{en}is conuincitur ex sermone
 Eclogiae fundato in symboli apostolici articulo inde
 venturus est iudicare. venturus a^utem in hunc
 mundum subleuare, tu^m quia ut de torrente in
 uia biberat, par erat, ut et ibi caput exaltaret,
 et triumphum suae uictoriae ostenderet in terra
 ubi iudicaturus erat, tu^m quia ut in inferno vel
 caelo fieret n^{on} decuit, n^{on} prius quia iusti eo deduc-
 cendi fuissent, n^{on} posteriori quae damnandi conueniret
 itaq^{ue} factu ut o^mn^{es} iudicandi semel p^{re}sentes forent.
 Ad 5^{am} duae sunt sententiae q^{uae} asserit locu^s illu^s

clis n^{on} Josaphat,
 p^{ro}ph^{eta} namq^{ue} monte
 dit. 48. q. 1. 2. 4. l.
 Antonius q. 4. los
 qui p^{ro}ph^{eta} s. habere
 de eos in uallen Jo sa
 hanc uallen negat
 n^{on} est ita interpretata
 uallen terra q^{uae} p^{ro}ph^{eta}
 aiane p^{ro}ph^{eta} p^{ro}ph^{eta}
 regionem aliam q^{uae}
 hanc uallen a p^{ro}ph^{eta}
 si uallen Josaphat q^{uae}
 q^{uae} saluati n^{on} aut
 h^{ic} p^{ro}ph^{eta} p^{ro}ph^{eta}. Ne
 uallen inter
 uallen, quae ut p^{ro}ph^{eta}
 caere, ut magis
 p^{ro}ph^{eta} p^{ro}ph^{eta} uallen
 expl^{ic}itior: Ch^{ri}stus
 ut uallen p^{ro}ph^{eta}
 p^{ro}ph^{eta}, agilitatem
 p^{ro}ph^{eta} p^{ro}ph^{eta} uallen
 ut p^{ro}ph^{eta} p^{ro}ph^{eta}
 ut local^{is} aery const
 ut et p^{ro}ph^{eta} a l^{oc}
 ut uallen, reg^{is} con
 Ch^{ri}stus rapientiar
 uallen, tu^m quia in
 hanc p^{ro}ph^{eta}, p^{ro}ph^{eta}

Quæsitæ circa textum 17

esse ualle Josaphat, q̄ media interiaet inter Jher
rosolymanam et monte m. oliueti ita s. Th. in 4. "Judicium
dest 48. q. 1. u. 4. alb. ibille' salud. dest. 47. a. 1. to Josaphat.
Antoninus p. 4. hos uentioy cortex sequuntur ob locu
qui Jorlu s habetur Congregabuntur gentes et edu
ca eos in uallem Josaphat et disceptabunt eis. 2. a.
hanc uallem negat locu' esse quia locus Jorly
n' est ita interpretandus, ilgunt n. n' nulli per
ualle' terra, q̄ respectu cali ualliy dici fit. nonnulli
aiant propheta modu' loquendi n' continere con
reptionem alicuius ualliy specialiy sed denomina
tione sumpta a Judicio in quoda' loco futuro ut idē
nē ualliy Josaphat quod ualliy Judicij s̄ni. Accedit
quod salda n' uentat in uallem Josaphat, sed ualle
diuisioy Judicij. Nec raō dē huius sentia, q̄ ualliy
interiecta inter montem oliueti et Hierosolyman
minor est, quā ut possit tanta' multitudinē hoīū
capere, ut magister d. 48. alens. q. 25. memb. 3
s̄ior sentia uelut p̄bior ē p̄ferenda si hoc modo
applicetur: Chrus Dñs descendet q̄ dē n' t̄ri
uqz ad ualliy terra' tu' p̄ dignitatem et maie
statem, agilitatibz corpōis gloriofi tal ut ab
oībz facilius audiri et uideri queat, tu' q̄ dē
et Judicij considerare in om̄inentiōsi loco, sed usqz
ad locu' aēry constituti sup ualle' Josaphat quod
ip̄s er sentit alens. oct 5. angeli, Hōīqz iusti
non erunt, neqz consistēt in terra, sed una cum
Chro rapiētur in aēra tu' q̄ iam hūc corpōra
glorioza, tu' quia in deors' foret si iusti er quoad
dian beati, p̄rupti cu' damnatij essent, indicat

Judicium
facti in mon
to Josaphat.

Chrus iudi
cans in aera
erit

sancti quoqz
et angeli

Aduentus
ep̄ citaret q̄
sui amore
angelist. 3. q̄
plu' p̄ferat hē
nū a se et n' d
magna modē
hic loquēdi
ad hē hē terra
uōiū uti p̄bri
2. u. 1. quē dē km
3. p. d. 553
ex iudicio ut
u' uidebitur
aere et corporaliter
in hunc mundum
24 in matth. c. 2
corporale' sol p̄
at mentibz oīū
inuitur ep̄ p̄uati
ap̄toliū anti uolp̄
ntarū a. ē in hunc
uā uti de torrenti
et ibi caput ualtarū
e ostēderet in ter
uā ut in inferno
y quia iusti eo dē
ga damnarū. con
le semel p̄sentis for
tia p̄ a ferit locu' illi

Ruxita circa textus

5° adventus hic continget extremo tempore
 deus mundi spectati fm generacoib' p' fertim
 hoium et consequenter aliam reru' pp' hoium
 corditaru' ita cois' generu' recte in scriptura fu'
 datus. 3° de ordinaria rego nemini in ha'
 uita constat quo tempore, anno, aut die fu'
 turus sit hic adventus ita cu' s. aug. l. 11. de
 civitate. 1. 53 et in psalms 6 et 89 Cyrillo
 Hierosolim. catechesi 25° p'be ep' responso Christi
 de hac re dignitaly' q'rentib' dato Act. 1° non talem sed qm
 est nostru' nosse tempora, vel momenta, q' p'fit futuru'
 nosse in sua p'tate matt 24. Marc. vs. de die
 illa nemo scit, p' die' significatur absolute teste
 s. aug' temporis durao

Nemo mor
 talem sed qm
 p'fit futuru'
 die' iudicij.

An u. aia' Chri sit nota dig' illa et an ab Chri sit
 aliquo beatoru' cognoscatur qui sit ad q'm ep' coi
 & affirmativu' p'bat s. th. 3 p. 9. 10. a. 2. ex
 apocalypsi s' dignu' e' agnu' qui occisus est
 accipere divinitatem et sapias v. o'cu' uti in cor
 pore explorat q' existant vel existerent vel in
 noa creaturae sunt cognitioe' r'ao ibi de' dat
 ga e' hoc scire ad cui' p'tinet statu' et cu' sciat
 qualiter oporteat iudicare cur n' sciat e' t'
 tempus iudicandi, cu' illud hoc mainy' sit uti
 argumetatur s. Chrylost. hom. 42 in matth.
 ne obstat huic responsioni locus apud s. Marc.
 cit' sensus. n. e' quod nec filius sciat ut alij dicat
 vel velet ante tempus. ad 3^m q' p'liu' est q' n' sciunt
 beatoru' n' cognoscere regulariter cu' nec iudices
 sint, neq' sciant oia' f'ctue Chri, nec illa auctoritate
 qm futuru'
 p'fectu' p'
 d'icunt

Adventus
 aply. 3° soli
 Josaphat, n'
 multitudinis, n'
 rent, sed simul occu
 nati, Syon po' locu'
 a multitudine: n'
 et mentis ab loc. i
 mitur, et finto fad
 collo caturus e' in
 dicandoru', nec ex
 poit' uop' eius adie
 hor modo coplu'
 itara q' p'm inter
 ar' ois' interpretes
 us' illu' locu' p'rae
 sapienti' fima' h'
 est, contra sua
 iustitiam ostendat
 subinuit, hor n'
 s' in locis aello hie
 te hie in quo fit
 de celo, sed paulo
 ndu' colligitur q'
 ura ubi coites p'
 ricus seu' statua
 nulla sit r'ao cur
 esu' et iudicium

Quaesita circa textum 21

tu in aet. excedendo in pnia malis
panas designabit magna u. cu maesta
te quia habebit in corpore glorioso nubibus
fulgentibus et fulminantibus stipatus orbis nouis
angelorum horis, fortassis et corporibus assumptis
conspiciet, de quo alibi

Ad 8^m ueniet Christus dominus ut excedat in
dicaria potatem in ijs q ptineat ad pnia
uel pna eterna, et quom qua homo et est
duo probanda sunt Christum quia homo e habere
hanc potatem. uenturum ut excedat illas p. par
pbe eo del. 10. et exepit (mgt petrus) nobis
prie dicere populo, et testificari quia ipse
e q constitutus e a deo in deo uisoria et mor
tuoria, loq a p. deo (ut homo e con
stat ex ipso contextu et ex uerbo constitutus est
hac in Chri pta. licet su propria et uera
pta iudicandi ex dictis, tu n est primaria
sed secundaria et quasi a deo humanitati
Chri delegata a patre ptt hinc, quod prima
ria iudicandi aias pta in ordine ad pna
uel pnia conferendus in uolunt q. indepen
dentia ab ois superiore pta 2° summa et in
dependens a superiore auctoritatem in d. p.
quandis p. ijs ut pna singulorum horu.
3° ut hac potestas habeatur ex principio intrin
secis nae qua tua in pta Chri sda humanitatem
spectari n ueriantur, nec sint recipi. 2^a pars probat
quia hoc inso quod subordinetur diuina potestati,
ab eaq dimaret secundaria et quasi delegata.

in qua fuit
sit futurum
iudicium.

1^a caa

2^a

Ad uent
alariter ga ut uel
soit. f
dy quasi p. in u
a p. p. magna
nubis, qualy p.
a nebes imperio
mi i. terio fortis
ut ex uaporibus
y formata, ex
tentissima et spl
collosa igne
entibus fragoribus
pectu eius exar
lestas ualida ita
locu suar rit
hac ualib non
e instructus agit
claudatam et na
pro quo commo
ad y nube hie na
m gulari y plara
quasi thronu sui
quod fore plares
to n. g. Marry
gloria; graca ha
maiestate multa
ul pna. d. s. d. et
pa pna. magna
uita. reuocabit
de qua alibi

Evangelium in die Advent

quatenus scilicet humanitati convenit prout veritas est
 cum personâ divina. Sicut quasi quia sub aliâ rati-
 one et ordinaria, quâ scilicet Christus Dominus secundum
 humanitatem et summus sacerdos et rex fuit, ad cuius
 officium spectat esse iudex quoque in spiritualibus. Neque
 sequitur hinc non fore propriam potestatem iudi-
 ciam cum non sit ad proferendum iudicium, sed tantum
 ad promulgandam sententiam ab eo aternitate lata
 a summo iudice pro. h. n. recte à Suarez. d. 57. s. 1.
 ut fiat promulgatio sententia a reo lata hinc et Christum
 proferendo sententiam iudicij proprie dicitur munus
 obire, quia ipso perfecte et infallibiliter hinc causam
 totius actionum humanarum, et regula legis
 aeterna iuxta meritum sunt agnoscere in aucto-
 ritate publicâ et hoc quidem ab unione hyposta-
 tica. 2° hinc dictamentum practicum hinc vel illum
 tali premio vel pena dignum consideratis condicio-
 nibus et cum regula collatis 3° hinc hinc vultem effica-
 cem, et suo tempore hinc habebitque ut cuius tribuat
 vel pena vel premium pro merito. 4° hinc etiam
 ut homo in oes hoies dominium ratione cuius sit imperare
 et cogere ad iusta faciendum ad cogere ad tribuendum
 cuius iuxta meritum 5° hinc vultem ut cuius reij-
 tribuatur iuxta meritum sit ita alijs manifestare
 ut cogat ei parere et acquiescere plura ad iudicium
 proprie dictum ad regnum unde licet simul promulget
 res iudicij sententia hinc hoc non facit hinc ut recitari, rei
 et ut imperans. 6° hinc parere ad responsionem sibi futuram
 est utile iudicium et in illo hinc iudex est futurus
 sibi natus humanus pro animo sibi quoad primam partem

quatenus scilicet humanitati convenit prout veritas est
 cum personâ divina. Sicut quasi quia sub aliâ rati-
 one et ordinaria, quâ scilicet Christus Dominus secundum
 humanitatem et summus sacerdos et rex fuit, ad cuius
 officium spectat esse iudex quoque in spiritualibus. Neque
 sequitur hinc non fore propriam potestatem iudi-
 ciam cum non sit ad proferendum iudicium, sed tantum
 ad promulgandam sententiam ab eo aternitate lata
 a summo iudice pro. h. n. recte à Suarez. d. 57. s. 1.
 ut fiat promulgatio sententia a reo lata hinc et Christum
 proferendo sententiam iudicij proprie dicitur munus
 obire, quia ipso perfecte et infallibiliter hinc causam
 totius actionum humanarum, et regula legis
 aeterna iuxta meritum sunt agnoscere in aucto-
 ritate publicâ et hoc quidem ab unione hyposta-
 tica. 2° hinc dictamentum practicum hinc vel illum
 tali premio vel pena dignum consideratis condicio-
 nibus et cum regula collatis 3° hinc hinc vultem effica-
 cem, et suo tempore hinc habebitque ut cuius tribuat
 vel pena vel premium pro merito. 4° hinc etiam
 ut homo in oes hoies dominium ratione cuius sit imperare
 et cogere ad iusta faciendum ad cogere ad tribuendum
 cuius iuxta meritum 5° hinc vultem ut cuius reij-
 tribuatur iuxta meritum sit ita alijs manifestare
 ut cogat ei parere et acquiescere plura ad iudicium
 proprie dictum ad regnum unde licet simul promulget
 res iudicij sententia hinc hoc non facit hinc ut recitari, rei
 et ut imperans. 6° hinc parere ad responsionem sibi futuram
 est utile iudicium et in illo hinc iudex est futurus
 sibi natus humanus pro animo sibi quoad primam partem

1^a Advent.

Quaesita circa textum, 23

ex symbolis, Apertio Nicano Mthi: ipse scriptura
 locis in quibus sermo est de iudicio post resurrectio
 nem uilem futuro. Quoad 2^m partem scti Mat.
 16. Felix hois uenturus est reddens unicuique. *Obiectio quae*
 dicitur uel hoc iudicium supradictum erit uel pariter *quod iudicium*
 iudicare post mortem n^o erit admittendum. s. *quod iudicium*
 iudicium particulare admittendum est scti 1° ep. cor. *quod iudicium*
 censeu fidelium fundata in script: ad heb 9. *quod iudicium*
 est oibus hoibus semel mori et post hoc a. iudicium
 et quidem particulare iuxta coe 11. *quod iudicium*
 horem. 1° ep. co quod de fides sic aia q^{ae} ab o^{mn}i p^{ro}to
 penagz libera sunt statim recipere mercedem ep 2^a
 cor. 5. q^{ae} u. p^{ro}to mortali obnoxia uel et ueniali
 penas ep Luc. 16. *quod iudicium* pena u. et primum sine iu
 dico n^o datur. *quod iudicium* ep quo sequitur 1° hoc iudicium ita
 fieri in morte uel sententia fiat nota unicuique de da
 natis et beatis n^o est difficultas, *quod iudicium* u. *quod iudicium*
 effectum sententiae uel notitia perpetua damnationis
 iudicium de constituto in purgatorio constat hinc
 quod norint se n^o esse in statu damnatorum hoc
 ipso quod n^o desperant n^o blasphemant s. *quod iudicium*
 de atibus puerorum sine baptismo de eidentiam
 scti quod cognoscant se in statu, quae post mortem
 consequuntur iudicium. 5° nec in tempore antecede
 te in statu mortis, quia in illo sit adhuc pariter
 homo nec in immortalitate subsequenti in statu mortis, *quod iudicium*
 in eo uel uidee s. *quod iudicium* uel uisione uelati pena
 damni caret iam, sed in statu quo perit unio inter
 aia et corpus profertur et manifestari sententia. *quod iudicium*
 obstant uisiones, uariae p^{ro} iudicium hoc partem in

Quaesita circa textum

25

qui boni, qui mali fuerint in vita, cum saepe boni pro malis, mali pro bonis habeantur. q^a ut ostendat h^{oc} toti mundo providentia sua vestigia simul fuisse, qua malis bona et prospera concessit, bonis u. subitane tribulationes et crucis.

Quaeritur 7° quibus dicatur haec verbi His autem fieri in sequentibus ad.

R^{espondeo} d^{icitur} partim discipulis, partim iis u^{er}itis q^{ui} illo extremo tempore uiuent, ita ut sensus sit adestant alij pro timore, nos u. discipuli mei et o^{mn}es iij, q^{ui} iusti tu, q^{ui} haec signa erunt uiuent ne timeat, sed respicite in calas firmasq^{ue} de redemptione ur^{is} spe facti gaudeat quoniam u^{er}is redemptio appropinquat, et qualis redemptio, corp^{or}is leticia respectu cor^{por}is, q^{ui} uiuent tu hor^{um} ipso quod ex mundi huius periculis, malisq^{ue} tribus in summa gloria corp^{or}is, aiaq^{ue} sint redimendi. respectu discipuloru^{um} u^{er}is corp^{or}is t^uo in q^{uo} respectu huius redimenti sint a captiuitate mortis et corruptione, ita reuera Bartradius.

Quaeritur 8° de similitudine a ficulnea depuncta quorsu^m afferatur prius qua^m respondeatur nota uarietatem inter euangelista^s. Math^{aeus 24 sic h^{oc} ab arbore ficu^m dixit para^bola^m cu^m iam ramus eius t^{er}ren fuerit, et folia nota scitis q^{uia} prope est aetas, ita et Mar^{cus 13 idem penes uerbi^{um} exceptis ultimis q^{ui} sic habet, cognoscitis q^{uia} in ipso sit aetas; Luca^{s u. ait et dixit illis similitudines videte ficulneam ut o^{mn}es arbores, cu^m producent ial ex se fructus scitis quoniam prope est aetas, q^{uia} et eodem}}}

Muxsita circa textum

circa Hieronymum et Bedam licet aliorum applicatio
 possit et habere locum Maldonati in Matth. qui
 dicit mundum ut senex sit ante quam mundus fini
 atar Theophilacti, quidam ibidem, q. d. dicit hoies
 fideles Origini, q. hoies novi testamenti dicit et
 nullorum, q. d. dicit specialiter Judaeos, illorum tñ
 applico q. haec verba Amen dico vobis q. d. dicit
 de uastatione urbis Hierusalem, quasi fiet Christus
 a iudicio extremo transiet ad hanc uastationem
 hic, mihi dicitur, si. n. reliqua huius euangeli
 spectant ad iudiciu cur dicit haec verba, sentit
 tñ Ita Abulensi in Matt. 24 q. 197. Barronius
 tom 1. amalius. ad 3. q. d. dicit applicatio
 quam deditur sit dicit transiit p. amikulae
 vel p. corruptionem substantia, prout opponitur
 generationi, sunt tñ q. d. dicit sic s. Hieronym.
 Haymon, Beda caelum et terras immutabunt
 uerba a. mea n. nra applicatio ueluti commodior
 ut probari op. ut Luca facilius e caelum et terra
 transire, quod de lege unum apud cadere.

Conceptus pro conuione

Quantu timentus sit dicitur quatenus e futurus
 Judex, hunc conceptu fere dederunt Parad.
 tom. 3. l. 10. c. 9. Francij. Garcia tom. 2.
 dicitur. 128 et 129 Stapletonus in promptuario,
 dicitur p. aduentus. Diet tom 3. Concordia, Concord
 p. 29. et 30. in p. dicit aduentus beatus

Evangelium S. Matthei Aduentus

et ap. illo Kopentem in synopsi S. Matthei citatae.

Quanta sit deus misericordia in praemonitione
ante ultimos peccatoris deducitur fugius a Colo-
ro S. Matthei p. aduentus concione. p.

Qualia signa sint ac quae significant sunt si
qua panarum misericordia deus iustitia deus
vultus interitus mundi, aternitatis, pulchre
deducit hunc conceptus Resens apud citatum
Cohenstein.

Quantum et quale malum sit peccatum cui causet
tam terribilia, pntqz signa haec postmodum
spiritualiter declarari obscurae in extremo die
iudicii solum Chri misericordia, Lunam, & Virginis
patronium, stellas sanctorum intercessionem, verba
tas calorū mouebantur Angelorum protectio esu-
bit, sol et Chrius signa zodiaci spiritualis mi-
sericordia dicitur scilicet, Virginis calumnia sed p-
nitentia et seueritatis, Libra scilicet Leonis et p-
nitentia in furore montium fundamenta comburent,
videatur Resens apud cie p. 3. Qui plura
uolere de die iudicii eius qz timore legat ex 21
& Gregorius 1. 3. moral. p. 10 Chrysost. de uigilia
die Martini de cultu. faminarum. Hieron. epistola ad
amicum. Aug. tom. 10. serm. 45. et de contributione
cordis c. 6. Kern. serm. Hug. de S. Vult. l. q. de
ara ex scholasticis uero supplementis S. Th. q. 73.
a. 2. et 90. a. 1. 3. et in summa p. 1. q. 113. a. 4.
1. q. 2. q. 7. a. 4. et q. 42. a. 2. et 5. Bonau.
tom. 2. opuscul. in introduc. p. hac Dominica,

icax^o Aduer
synopsi breuiter ubi

cordia in praxione
deducitur fuzij a
ione pa

a significat pax
dia dicit iustitia
ternitatis, palchri
fery apud citatur

si pectum cul cap
na ha postmo dicit
at in extremo die
led, Lunam, & pax
intercessionem dicit
lorul protectio opa
raui spirituali mi
y Camari u sed pax
et Leonis p pax
metta comburet

p. 3. Qui plara
3 timore legat op
5. 10 Chrysol. dicit
arud. Hieron. epist
45. et de contributa
ug. de 5. vult. l. q. de
pplementu s. Th. q. 7
na p. 1. q. 115. h.
a. 2. et 5. h. cora
et. y hac Dominum

Quarta Circa Tertium.

Benedictus Fernandez in c. 6 Gen. et 5^m et 12^m
et 14^m Anton. Fernandez uisione p. 1. et 24^a m. 1.
de apparitionibus. Cornel a Lapus in Paulum,

